

فیلم مستند حییم باوین: ادعای اشغالگری اسرائیل

ترجمه ی سعید رهرو

اشاره: تا درون جبهه ی دشمن منسجم است کاری چندان علیه او نمی توان انجام داد. ادامه ی مبارزه ای همه جانبه در داخل و خارج سرانجام نیروی متجاوز و سرکوبگر را با تناقضات داخلی مواجه خواهد کرد و او را از درون به تسلیم خواهد کشاند. از نیکسون نقل کرده اند که آنچه آمریکا را به قبول شکست در ویتنام واداشت نه موشک های سام ۷ و سام ۷ شوروی بلکه جوانان آمریکایی بودند که در خیابانها دست در دست یکدیگر علیه جنگ به تظاهرات پرداختند. دوگل هم زمانی صدای انقلاب مردم استقلال طلب الجزایر را شنید که در فرانسه فریادهای اعتراض به ادامه ی جنگ استعماری به مسأله ی روز همگان بدل شد. شاه هم به همین ترتیب «صدای انقلاب مردم را» شنید. آمریکای متجاوز و امپریالیست نیز به همین نحو باید فریاد توده های ستمدیده را بشنود. اما انسجام درونی دشمن به آسانی فرو نمی ریزد. این ثمره ی مبارزه ای پرحوصله و درازمدت است. فشار مبارزه ی همه جانبه باید چنان مستمر باشد که حاکمان بفهمند دیگر تکیه بر سرنیزه و ادامه ی حکومت برایشان میسر نیست.

باری، با ادامه ی مبارزات مردم فلسطین و مقاومت آنان، جبهه ی درونی دشمن دارد ترک بر می دارد. آنچه در اینجا می خوانید تنها نمونه ای ست (مترجم).

گوینده ی درجه ی اول کانال ۱ تلویزیون اسرائیل، پس از تقریباً ۴۰ سال خدمت وفادارانه در تلویزیون دولتی، راه دیگری در پیش گرفت. حییم باوین که ۷۲ سال دارد، در یک فیلم مستند که دارای ۶ بخش است و هم اکنون در کانال ۲ تلویزیون خصوصی اسرائیل نشان داده می شود، ادعای اشغالگری علیه اشغال سرزمین های فلسطینی توسط اسرائیل ارائه داده است. به نظر مستعمره نشینان (کولون ها) که قرار است نوار غزه را در ماه اوت تخلیه کنند و لذا از همین حالا دچار نگرانی اند، این خیانتی غیرقابل بخشش است. نمایندگان کولونها خواستار شده اند که «آقای تلویزیون» از کار برکنار شود.

حییم باوین دو سال، دوربین به دست، سرزمین های اشغالی را زیرپا گذاشت، با متعصب ترین کولون های ساحل غربی به گفتگو پرداخت و صحنه های روزمره ی زندگی فلسطینی ها را که جلوی پست کنترل نظامی مجبور به توقف و انتظارند به تصویر کشید. حرف های تند و خشونت آمیز و نژادپرستانه ی کولون ها، تکبر و بیرحمی سربازان، تحقیر فلسطینی ها (حتی اگر زن، بچه یا سالخورده باشند) که در فیلم «زمین کولون ها» گزارش شده تازگی ندارد و طی چهار سال انتفاضه [دوم] رابطه بین اسرائیلی ها و فلسطینی ها هرچه بدتر شده است. اما شخصیت تهیه کننده ی این فیلم مستند و کانال ۲ تلویزیون که تصمیم گرفته این واقعیات را پیش چشم همگان بگذارد و فیلم را در برنامه اول سرشب پخش کند نیرویی استثنائی به این شهادت ها می دهد.

حییم باوین که خود یکی از بنیانگذاران تلویزیون دولتی اسرائیل است تا کنون به این بسنده می کرد که با حفظ بی طرفی آشکار، برنامه ی اخبار سرشب را اجرا کند. اما این مرد که محبوبیت عامه دارد، به رغم اینکه از فیلمش دفاع می کند به اردوی «چپ ها» پیوسته که استعمارگری و اشغال را تقبیح و تحقیر می کنند. او می گوید: «من نیستم که بیشتر به چپ متمایل شده ام، بلکه جامعه است که بیشتر به راست درغلته است». به عقیده ی تام سگو، یکی از مفسران بزرگ اسرائیل موضعگیری حییم باوین می تواند شهروند عادی اسرائیلی را به فکر بیندازد که «این آقا، وجدان اسرائیل است و اگر او به این نتیجه گیری ها رسیده چه بسا خیلی ها همین احساس را داشته باشند».

چنین واکنشی از یک شهروند عادی اسرائیلی به این دلیل طبیعی می نماید که حییم یاوین صریحاً در فیلم اظهار می دارد: «از سال ۱۹۷۷ که سرزمین های فلسطینی به اشغال اسرائیل درآمد، ما فاتحان بیرحم و اشغالگرانی بوده ایم که ملتی دیگر را که مدعی مالکیت همین سرزمین است سرکوب کرده ایم.» و اضافه می کند: «ما باید به یک انقلاب در ذهنیت خود دست بزنیم. فلسطینی ها یک ملت اند و ما باید این سرزمین را با آنها قسمت کنیم». این ژورنالیست که در فیلم خود به کولون ها امکان داده است که هرچه می خواهند بگویند بر همدستی جامعه ی اسرائیل با کولون ها انگشت می گذارد و نشان می دهد که چگونه طی ۳۸ سال، این جامعه استعمار سرزمین فلسطین را (که هم اکنون مورد انتقاد واقع شده) تأیید و تشویق کرده است. حیثیت و محبوبیت حییم یاوین به او امکان می دهد که کولون ها را که معمولاً از گفتگو با مطبوعات خودداری می کنند به سخن گفتن و بحث بکشاند. او با دوربینی که در دست دارد به راه خود ادامه می دهد، سربازان را به پرسش می گیرد و می کوشد در برابر یک پست کنترل نظامی بین رهگذری فلسطینی که دختر بچه اش را که به گریه افتاده به همراه دارد و سرباز مأمور کنترل که به آنها اجازه عبور نمی دهد میانجی شود و با جمله ی زیر تماشاگر را به فکر می اندازد:

«برای رهایی از این فلاکت حقیقتاً کاری از دستم ساخته نیست، جز آن که این وضع را به تماشای عموم بگذارم تا نه خودم، نه کسانی که با من هم نظر اند نتوانیم فردا بگوییم که ما هیچ ندیدیم و نشنیدیم و ندانستیم».

مردم اسرائیل از این پس، با فیلم «زمین کولون ها» مانیفستی ضد استعماری در دست دارند که به خصوص برایشان قابل فهم است. اینک که کمتر از سه ماه به تخلیه ی نوار غزه باقی مانده، تهیه ی این فیلم اقدامی ست بجا که در کنار کتابی که اخیراً تحت عنوان «زمین اربابان» منتشر شده قرار می گیرد. یک ژورنالیست چپگرا به نام آکیو الدار و یک استاد دانشگاه به نام ادیت زرتال مشترکاً این کتاب کم نظیر و فشرده را نوشته اند. آنها نیز به سبک خود اقدامات اشغالگرانه ی اسرائیل را افشا و محکوم می کنند.

استفانی لویار،
لوموند ۳ ژوئن ۲۰۰۶

(منتشر شده در آرش شماره ۹۲ اوت - سپتامبر ۲۰۰۶)